

Delavec izhaja vsak petek
z datumom naslednjega
dne. — Naročnina za celo
leto K 5.20, za pol leta
K 2.60, za četrt leta K 1.30
Posamezna številka 10 vin.
Naročnina za Nemčijo za
celo leto 5 mark, za Ame-
riko 2 dolarja.
Pošiljatve na uredništvo in
upravišstvo:
Ljubljana, Šelenburgova
aleja št. 6, prvo nadstr.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. —
Inserati z enostolpnimi pe-
tit vrsticami se zaračuna-
vajo in sicer: pri enkratni
objavi po 18 vin., pri dne
kratni po 16 vin., pri ští-
kratni po 14 vin., pri čvoa
letnih objavah po 12 vl-
za vsakokr. — Za razne
jave itd. stane peti vrstica
24 vin. — Reklam. so poštni
ne proste. — Nefrankirana.
pisma se ne sprejemajo.

Sklepi V. Unijskega zbora veljavni od 1. julija 1918.

a) Prispevki:

Tedenski prispevek	
za člane I. razreda	80 h
„ „ II. „	50 „
„ „ III. „	20 „

b) delitev prispevka:

Od vsakega tedenskega prispevka I. in II. razreda dobi:	
krajevna skupina	15 h
strokovna komisija	3 „
blagajnik skupine	2 „
podblagajnik skupine	4 „
rezervni sklad članov I. razr.	20 „
„ „ II. „	10 „
Unijska blagajna	36 „
Strokovni listi veljajo od 1. julija	11 h
izvod.	

c) Podpore:

1. bolniška pripomoč:

Člani I. razreda dobe, ko so vplačali	
52 tedenskih prispevkov v slučaju obolenja	
od 8. dne dalje največ za 70 dni v letu	
bolniško pripomoč 40 h na dan. Prejeti	
morejo največ 28.— K v letu.	

2. brezposelna podpora:

Člani I. razreda:	
na dan teden največ v letu	
Če so plačali K K K	
52 ted. prispevkov 2.— 12.— 96.—	
156 „ 2.20 13.20 105.60	
260 „ 2.50 15.— 120.—	

Člani II. razreda:

Če so plačali	
52 ted. prispevkov 1.60 9.60 76.80	

3. smrtna podpora:

	K	K
1. stop. po 52 ted. prispev. 80.—, doslej 50.—		
2. „ 156 „ 100.—, „ 60.—		
3. „ 260 „ 120.—, „ 70.—		
4. „ 520 „ 150.—, „ 85.—		

Če umrje soproga, even-
tualno tudi v zmislu opravi-
lnika mati 50.—, „ 30.—
Pravica do zvišane smrtne podpore
prične šele, če je član vplačal 13 zvišanih
prispevkov. Do tega roka se bo izplačevala
smrtna podpora v dosedanji izmeri. **Vojna**
podpora se bo plačevala v dosedanji višini
dalje.

4. podpore iz rezervnega sklada.

Po 52. vplačanih tedenskih prispevkih
v zmislu določb opravilnika:

za člane I. razreda na dan	K 3.—
„ „ II. „	2.—
za otroke pod 14. letom na teden	1.—

Razdelitev nove žetve.

C. kr. urad za ljudsko prehrano raz-
glašja: Danes v državnem zakoniku ob-
javljena odredba urejuje gospodarstvo z
novo žetvijo. V splošnem se bo gibal si-
stem gospodarstva z žitom tudi v bodo-
čem letu na onih podlagah, ki so veljale
že prejšnja leta in bile izpremenjene in do-
polnjene z novo odredbo celokupnega mi-
nistristva z dne 26. maja 1917. Gospodar-
stvo z novo žetvijo se bo vršilo, kakor v
Nemčiji, v bodoče tudi na Ogrskem v zmi-

slu državnega gospodinjstva. Zlasti se bo
država držala načela, da se zaplenijo vsi
poljski pridelki od trenutka, ko se ločijo
od grude. Oddaja poljskih pridelkov je ob-
vezna za poljedelce, katerim se pusti le
toliko pridelkov, kakor potrebujejo za se-
be in za svoje gospodinjstvo. Pridelki se
bodo uradno razdeljevali v smislu strogo
racioniranih potreb.

Izmed novih odredb je ena najvažnej-
ših ona, ki daje oblastim možnost podrob-
no urediti mletje za plačilo. Glavna skrb
se bo obračala na izvedbo odjemanja po-
ljedelskih pridelkov. V tem oziru so dobi-
le politične deželne oblasti že podrobna
navodila. Načrt izhaja iz dejstva, da vstopa
Avstrija brez vsakih zalog v novo žet-
veno leto, da je torej treba z vsemi sred-
stvi paziti na to, da dobi prebivalstvo čim
prej potrebne množine žita. Nasproti tej
načelni trditvi stoji dejstvo, da vsled iz-
rednih razmer našemu poljedelstvu mlač-
va prav pogosto pravočasno ni mogoča.
Da se pa doseže ta cilj brez večje škode
za poljedelska dela, se bo rekvizicija žet-
ve izvršila v treh zaporednih rokih, in si-
cer: Za zgodnjo mlačvo, rekvizicija za-
časnega kontingenta in končno indivi-
dualna presoja rekvizicije vseh preo-
stankov.

Akcija za zgodnjo mlačvo se more iz-
vesti samo ob sebi umevno le v onih kra-
jih, kjer je žetev najprej dostopna. Kakor
lani velja to za dele Dolenjeavstrijske,
Gorenjeavstrijske, Češke in Moravske.

Za rekvizicijo začasnega kontingenta,
ki ga določi urad za ljudsko prehrano, se
je določilo, da se razdele kronovine v re-
kvizicijske rajone, posamezni politični o-
kraj pa v rekvizicijska okrožja po 5 do 6
občin. Za vsako tako okrožje se postavi re-
kvizicijska komisija, sestavljena iz enega
zastopnika oblasti, občinskega predstoini-
ka, poljedelskega strokovnjaka in komi-
sionarja vojnižitnega prometnega zavo-
da. Postopanje samo se bo ravnalo po ve-
likosti posestva. Posestniki 20 hektarjev
polja in več morajo sami naznaniti, koliko
znaša njih žetev; poljedelci z manj kakor
20 hektarji zemlje morajo podati svoje po-
datke pred komisijo, ki ima pravico kon-
trole. Nadaljno kontrolo ima politično o-
krajna oblast.

Množine začasnega kontingenta se bo-
do ugotovile in zaplenile nemudoma in če
le mogoče še pred mlatilnico ter se bodo
tako prepeljale v mline in skladišča. Re-
kvizicija začasnega kontingenta mora bi-
ti končana do konca septembra ter ima
namen, zbrati večji del domače žetve. V
ta namen so določeni dalekosežni pripo-
močki, tako tudi pomoč pri mlačvi i. dr.
Tudi smejo oblasti z nasilnimi sredstvi po-
spešiti mlačvo. Ko bodo poljska dela kon-
čana, bodo od hiše do hiše udelejševale že-
tev komisije, ki so že prej zopisovale za-
časni kontingent.

Pri individualni rekviziciji se bo kon-
čno udeležila za vse poljedelce množina
prebivkov, ki jih morajo oddati. Samo ob
sebi umevno je, da med oddajo začasnega
kontingenta in individualno rekvizicijo
speciálno delo komisarjev vojnižitnega
prometnega zavoda ne bo prenehalo, tako
da tudi v tem času, ko je uradna rekvizi-

cija zaradi poljskih del izločena, rekvizi-
cija ne bo prenehala.

Določbe nove odredbe in načela po-
stopanja so se razmotrivala v prehranje-
valnem svetu ter je prehranjevalni svet
pritril tem načelom.

K petemu zboru Unije rudarjev.

(Konec.)

Res je, da na Dunaju in v njega naj-
bližnji okolici ni rudarjev, toda na Duna-
ju je sedež centralnih oblasti, ministrstev
in socialnopolitičnih zavodov in korpora-
cij, s katerimi ima centralna organizacija
kakor je rudarska, vedno opravka, in si-
cer mora imeti opravka, ker ne sme do-
puščati, da bi jo prezirale. Na Dunaju je
sedež vseh strokovnih centralnih zvez,
državne strokovne komisije, ki imajo kon-
ference načelstev vseh strokovnih orga-
nizacij. Na Dunaju je državni zbor in na-
ši poslanci, ki jih imamo ob vsaki priliki
blizu za potrebne intervencije in pomoč.
Od vsega tega je Unija rudarjev, da bi
namreč neposredno občevala in se po-
svetovala, takorekoč skoro izključena.
Peti Unijski zbor rudarjev je torej skle-
nil, ta stik, to neposredno občevanje, to
pridružitve k celoti avstrijskega medna-
rodnega strokovnega gibanja napeljati in
izvesti.

Na svetlo hočemo! Tako se glasi
sklep Unijskega zbora, proč iz samote!
Premestitev administrativne centrale ru-
darjev na Dunaj je torej z navedenimi
dejstvi dovelj utemeljena. Ne omalovažuj-
mo prave vrednosti tega sklepa. Naša or-
ganizatorična sila ostane v revirjih, ki se
morajo še bolj izpopolniti. Na Dunaju sa-
mem je pač le tdiministrativna (upravna)
centrala. Če na Dunaju ni rudarjev, se nam
zdi to po naših dosedanjih mislih neko-
liko čudno. Premisliti pa moramo, kako
stoje stvari danes. Sedež Unije je sedaj
v Turnu na Češkem; tu so pač rudarji,
ki prevzemajo zastopstvo rudarjev v ož-
jem načelstvu. Ob vsem spoštovanju teh
sodrugov pa moramo ugovarjati, da kot
rudarji pri rujavem premogu, ne morejo
poznati vseh posebnosti v razmerah ru-
darjev v kamenitih premogovnikih, jamah
itd., ker nimajo lastnih izkušenj. Isto bi
veljalo, če bi bil sedež Unije v Ostravi
ali na Štajerskem. Sklep mora torej vpli-
vati kot zdravilo. Potrebno je, to uvidi
vsak, vzeti jo je treba, dasi je nekaterim
neprijetna, ker bo vplivalo blagodejno.

Unijski zbor je pa tudi v drugačem
oziru razveseljivo znamenje za to, da se
v Uniji rudarjev pripravlja vesel preo-
brat. Unijski zbor je bil pravo mednarod-
no zborovanje, ki se je vršilo popolnoma
bratsko in v najlepšem soglasju ter je
stremilo le za enim ciljem in ga tudi do-
seglo: ustvaritev trdne mednarodne cen-
tralne organizacije v varstvo rudarskih
interesov v gospodarskem, kulturnem in
narodnem oziru. Veličastno je bilo, kako
je Ostravski delegat v svojem češkem
materinem jeziku rekel: Mi smo tudi ume-
li separatizem, toda kaj nas briga to! Naše
geslo nas je učil Karl Marks, ki ga mora-

mo spraviti do veljave pri nebrizni množici. Ne na jeziku marveč v srcu mora biti to, kar naš je učil Karl Marks. Poljski delegat iz vzhodne Galicije je rekel: Uvideli smo, da z našo deželno zvezo ne pridemo daleč, razpustili smo jo, ker nas centralna organizacija Unija rudarjev boljše varuje in slovenski delegat iz juga je apeliral, da naj Unija to poročilo ohrani v podrobnosti kot dokument, da se bo sklicevala nanje v revirjih kot pri agitacijskem in organizacijskem delu. Torej: mednarodna složnost in organizacija je naš cilj in tam, kjer je prepir in nasprotna mnenja to stremljenje ovirata, tam naj se v bratovski spravi poravnajo nesporazumenja.

Tudi druga posvetovanja o naših zahtevah med vojno in prehodnim gospodarstvom, o rudarskem pravu v vojni in pritožbeni komisiji, kakor tudi o rudarskem zavarovanju so se rešila v najlepšem soglasju.

Rudarji hočejo na svetlo! Imeti hočejo bojovno organizacijo, zato so svoje prispevke podvojili, stopiti hočejo z drugimi delovnimi ljudmi v ozek stik, ne marajo, da bi jih od zgoraj prezirali, hočejo, da jih bo gospoda čula in videla, hočejo odpraviti posebne zakone, ki jih ločijo od drugih delavcev. Naprej hočejo!

Resolucije z dunajskega zbora Unije rudarjev avstrijskih.

(Konec.)

Predlog k deveti točki dnevnega reda:

Novoizvoljenemu načelstvu Unije se naroča, da poravna kakorkoli prepir med skupino II. in Unijo v Moravski Ostravi v najkrajšem času. V ta namen se predlaga, da se načelstvo osebno v revirju na mestu objektivno prepriča o spornih točkah na podlagi avtentičnega materiala tako skupine II. kakor tudi sekretariata z odpošiljativjo vsaj enega člana načelstva. K presoji materiala je povabiti tudi dva zastopnika skupine II. kakor tudi oba socialno-demokratska poslanca na Slezkem.

O rezultatu poizvedeb o materialu in rešitvi je poročati bodočemu unijskemu zboru. (Sprejeto.)

Predlog celokupnega načelstva Unije rudarjev avstrijskih k 1. predlogu revirne konference v Mor. Ostravi in k predlogu 21. revirne konference v Trbovljah:

Unijski zbor sklene načelno, da premesti sedež Unije iz Turna na Dunaj. Premestitev se pa izvrši šele po sklepu seje razširjenega načelstva.

Zaradi obstoječih težkoč v vojni sedaj ni mogoče izvesti tega sklepa. Unijski zbor izraža svoje prepričanje, da mora premestitev sedeža Unije na Dunaj tako resnično centralizirati ves strokovni tisk, da bo izhajal ves strokovni tisk na sedežu Unije rudarjev. S centralizacijo strokovnega tiska mora prenehati tudi ločena administrativna uprava (strokovnih listov, izdatke za strokovni list mora poravnati Unija in prispevna kvota krajevnih skupin Uniji za dotični znesek zvišana. S premestitvijo strokovnega tiska na Dunaj, pa ne smejo biti odtegnjene revirjem skrajno potrebne agitatorične moči, kar je pa sedaj nemogoče in se mora izvesti šele po vrnitvi vpoklicanih nastavlencev Unije.

Premestitev sedeža Unije rudarjev pa zahteva tudi spremembo § 14. Unijskih pravil o sestavi načelstva in se Unijsko načelstvo glede tega pooblašča, da izdela spremembo in jo predloži posameznim revirjem, da zavzamejo napram njej stališče. Unijski zbor pa izraža pri tem željo, da naj se izvrši sestava ožjega načelstva tako, da bodo na najvažnejša rudarska ozemlja zastopana z ozirom na njih narodnosti.

Peti Unijski zbor ugotavlja, da je uradna statistika o rudniški produkciji in o rudarskih mezdah od leta 1912 v zastanku ter so s tem rudarji bistveno oškodovani. Zaraditega so primorane pritožbene komisije verovati enostranskim podatkom rudniških vodstev, ki jih ni mogoče kontrolirati.

Unijski zbor protestira proti zanemaranju uradne statistike, poudarja tu, da so ti uradni podatki za prusko rudarstvo že za leto 1917 obče znani ter zahteva čimprejšnjo odpomoč pri nas. (Sprejeto.)

Predlog vzhodne Galicije:

Želimo, da se nastavi od Unije tajnik za Krajski revir, ki bi ga izvolile krajeвне skupine in člani kakor tudi revirni odbor in ne priznamo tajnika, ki bi nam bil usiljen proti naši volji. (Se odkaže v rešitev načelstvu.)

Unijskemu zboru je došlo še nekaj drugih predlogov prekasno, ki so pa že zapopadeni v sprejetih resolucijah in predlogih. Odkazani so bili zaradi tega načelstvu, da jih reši.

Vojna.

Čim krepkeji, zdraveji, normalnejši je mladenič, temveč upanja ima, da bo z vžigalnimi iglami, topovi in drugimi kulturnimi orodji umorjen. Vsem bolnim, slabotnim in z napakami obteženim mladeničem pa prizanesi vojaška selekcija (izbera), ostanejo med vojno doma, se ženijo in plode vse svoje slabosti in napake na potomstvo. — E. Haeckel, profesor naravoslovja.

V najdaljšem miru ne govore ljudje toliko nezmiselnosti in neresnice, kakor v najkrajši vojni. — Jean Paul.

Če bi bila vojna, kakor radi pravijo, mati velikih čednosti, bi morali biti ljudje od same moritve in požiganja skozi tisočletja že med bogovi napol svetniki. Pa še niso! — Peter Rosegger.

Neposredno prijateljstvo in večni mir med vsemi narodi, ali so to sanje? Ne, sovraštvo in vojna so sanje, iz katerih se nekoč zbudimo. — Ludvik Börne.

Domači pregled.

Vsem podružnicam Unije rudarjev, ki spadajo v okrožje revirnega odbora Trbovlje se naznanja, da dobe v teku tega tedna letake, ki jih naj razdele med člane. V letaku se sodrugom pojasnjuje in naznanja podrobno povišanje tedenskega prispevka. Letaki se pošljejo na tiste naslove kot se pošilja „Delavec“ navadno vsak teden.

Za revirni odbor:

Anton Uile, zaupnik.

Na c. kr. drž. realki v Idriji se vrši vpisovanje za I. razred dne 28. junija od 10. do 12. ure dopoldne pri ravnateljstvu. Učenci naj v spremstvu staršev ali njih namestnikov prinesejo s seboj rojstni list in t. zv. obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Zunanji se lahko priključijo tudi pisмено, ako pošljejo do 28. junija omenjeni listini. Sprejemne izkušnje se vrše isti dan popoldne od 2. ure dalje.

V Hrastniku se bo vršil v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. popoldne v dvorani konsumnega društva javen shod podružnice Unije rudarjev. Vse tovariše rudarje in njih svojce vabimo na shod. Dolžnost naša je, da se ga udeležimo vsi! Po shodu prosta zabava.

Tvrdba Peter Kozina & Comp., tovarniška družba za izdelovanje čevljev v Ljubljani s podružnico na Bistrici pri Trzinu, je sklenila na svojem občnem zboru, da se razpusti in stopi v likvidacijo.

Sklepi dunajskega delavskega sveta. Zaradi znižanja krušne racije na Dunaju je interveniralo zastopstvo delavstva pri ministrstvu. V torek je pa imel Delavski svet sejo in je napravil v glavnem naslednje sklepe: Delavski svet zahteva, da naj se količina kruha takoj zopet zviša, in dokler to ni mogoče, konsumentom da primerno nadomestilo za kruh. Zahteva dalje zvišanje mezd, vsled slabe prehrane olajšanje dela, skrajšanje delovnega časa in

omejitev nočnega dela. Delavski svet ugotavlja, da bistveno in trajno ni mogoče izboljšanje prehranjevalnih razmer, dokler traja vojna. Nepodcenjujoč velik ovir za sklepanje miru obnavlja Delavski svet zahtevo po skorajšnjem splošnem miru. Z resno skrbjo ugotavlja Delavski svet, da se je na prve pojave mirovnega razpoloženja v sovražnih deželah odgovorilo z nemške strani na način, ki ne more pospešiti mirovnih stremljenj v sovražnih deželah. Delavski svet zahteva, naj tvstro-ogrska vlada izjavi svojo pripravljenost, da ne samo vsak čas vstopi v pogajanja za splošen mir brez eneksnj ter ustavitve zveze narodov, ampak da je tudi pripravljena povabiti vlade sovražnih držav na mirovna pogajanja na omenjeni podlagi. Delavski svet zahteva, nadalje, da se takoj skliče parlament in naglaša naj v interesu preskrobe z živili železnice in prometni delavci ter delavci v industriji prehrane opuste vse, kar bi moglo ovirati promet in izdelovanje živil. Končno Delavski svet pozivlja delavstvo, naj ostane mirno in naj se ogiba demonstracij in cestnih izgrediv.

Dunajski socialni demokratje za jugoslovansko državo. Ko se je večina izrekla proti ustanovitvi jugoslovanske države, je občinski svetnik Bretschneider v imenu socialnih demokratov izjavil, da je odveč, da se dunajski občinski svet peča z narodnostnimi vprašanji. O nemški zvezi in o navtični šoli v Trstu naj se razsodi v enem sklepu. — O teh vprašanjih odločevati je mero dajen državni zbor. Vlada pa je to onemogočila, ker ne skliče parlamenta, da ohrani sebe, in če se občinski svet že mora pečati s političnimi vprašanji, mora v prvi vrsti najodločneje protestirati proti odgovoditvi parlamenta. Socialni demokratje izjavljamo, da stremimo po izpremembi Avstrije v zvezno državo avtonomnih narodov. Prepričani smo, da podelitev avtonomije vsem narodom ne bi prav nič škodila koristim Dunaja.

Kaj je s parlamentom? Ministrski predsednik se ne more odločiti za sklicanje državnega zbora. Čehi, Jugoslovani in socialni demokrati vseh narodov zahtevajo parlament, nemški meščanski nacionalci pa se mu prej protivijo, nego da so zanj, ker se boje, da jim utegne parlament kaj skleniti, kar bi jim ne bilo vseč; rajši bi imeli absolutistični režim. Kakor se pa stvari razvijajo, bo vlada končno le morala ali sklicati parlament ali pa ga razpustiti. Jasno je, da bi tedaj, če bi bile nove volitve, bil izvoljen mirovni parlament ter da bi marsikak kričal in vojni hujskač ne prišel več v državni zbor. Toda odlagati se stvar ne da, ker potrebuje država proračun in je le prav malo upanja, da vlada dobi zanesljivo večino. S tega stališča se Seidler pogaja in pogaja, ukrepa in odreja kar po svoje. Za ustavno državo je to neprijetno, za Seidlerjevo vlado pa nevarno.

Preuredba central. Oficijozne korespondence poročajo o reorganizacijskih načrtih, ki se tičejo central in ki naj jih preuredi. Zatrjujejo celo, da se nadomesti od privatnih družb upravljavano gospodarstvo central z državnim gospodarstvom. In kaj je uspeh teh reform? Iz ene dobavljavnice za krmila nastaneta dve centrali. Ves uspeh je ta, da je neobhodno potrebno enotno gospodarstvo za vsa krmila razbito; da je mogoče nakrmiti enega konja, je treba za to dveh central! Vsa smešnost te nove preuredbe pa ni še nič proti škodi, ki nastane vsled tega.

Krušne racije nameravajo zmanjšati na Dunaju za polovico. Med delavstvom je zaradi tega veliko razburjenje.

Tudi za sol karte? Kakor poročajo, mislijo privržati iz Nemčije sol (dasi jo imamo sami dosti) ter uvesti na njo karte. Ljudje, ki se sami preskrbujejo, bodo dobivali 70 dkg, drugi pa 50 dkg na teden. — Katere karte bomo pa še do-

bili?! Le še na življenje in na smrt nam manjkajo!

70 milijonov osmega vojnega posojila je podpisala dunajska občina.

Deželna poslovalnica za oblačila naznanja, da se nadaljuje priglaševanje za ljudsko blago na izkaznice A v sledečem redu: dne 20., 21., 22. in 24. t. m. stranke z začetno črko P; dne 25. in 26. t. m. R; dne 27. in 28. t. m. S. dne 1. in 2. julija Š; dne 3. in 4. julija T; dne 5. in 6. julija U; dne 8. in 9. julija V; dne 10. in 11. julija Z; in dne 12. in 13. julija Ž. Uradne ure so od 9. do trideset 12 dopoldne in od 2. do 4. popoldne. Pisarna se nahaja v Šolskem dvorcu št. 2.

Deželna poslovalnica za oblačila opozarja vse trgovce, da je v smislu razglasa trgovskega ministristva z dne 5. junija 1918, drž. zak. št. 202 prodaja brez izkaznic sledeče vrste čevljev dovoljena: sandali z lesenimi podplati, popolnoma leseni čevlji, čevlji vseh vrst in copate, na katerih ni nobenega dela iz usnja ali tekstilnega blaga, ki je podvrženo izkaznicam, čevlji iz pletene slame, galoše in kopalni čevlji.

Enostavna kazen. Tepliška »Freiheit« piše o obsodbi nekaterih rudarjev iz rudnika v Maria-Račič. Tam so ustavili rudarji 22. maja delo vsled nezad. prehrane; ker so nehali z delom vsi delavci, so izbrali iz 80 mož vsakega desetega in teh osem rudarjev so obsodili že 25. maja na 18 mesecev težke ječe.

Bosanska socialna demokracija in narodna koncentracija. »Glas Slobode«, glasilo bosanske socialne demokracije, piše: »Socialna demokratska stranka Bosne in Hercegovine principiarno odklanja sodelovanje v takimenovani »nacionalni koncentraciji«. Stranka vedno naglašuje nujnost popolnega samostojnega političnega boja proletariata in nima z nobeno jugoslovansko buržoazijsko stranko nobenih skupnih potov niti ciljev v nobenem vprašanju.«

Nova žetev in ogrski delavci. Kakor poročajo listi, vsebujejo odredbe glede porazdelitve nove žetve naslednje določbe: Moški in ženski delavci, ki delajo v kmetijskih obratih, dobe mesečno po 15 kilogramov pridelkov. Delavci pod 15 let, ki ne opravljajo nobenih rednih kmetijskih del, dalje svoji kmetijskih delavcev dobe mesečno po 12 kilogramov moke. Ako bodo dovoljevale razmere, se bodo te kvote še zvišale. Za vse druge osebe bo znašala dnevna racija za osebo 240 gramov moke. Koliko bodo prejeli delavci v rudokopih, v industrijskih in prometnih obratih, se bo določilo pozneje.

Nove cene! Naznanjamo tu nove, sedaj veljavne cene, za nekaj zelo priljubljenih »Elsa« izdelkov, kateri se morejo še dobiti pri E. V. Feller-ju, lekarnar v Stubici Elzatr št. 334. (Hrvatsko), dokler je še zaloga in dokler se morejo preparati še izdelovati in sicer stane: Fellerjev bololajšajoči fluid z znamko »Elsa-fluid«, 6 dvojnatih ali 2 špeciální steklenici K 14.32 franko, 12 dvojnatih ali 4 špeciální steklenice K 27.32 franko, nadalje Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko »Elsakroglice«. 1 zavitek K 7.37 franko ali 2 zavitka K 13.47 franko, Elsa pomada za obraz in varstvo kože (močnejše vrste) K 4.50, tanochina pomada za povspeshevanje rast las (močnejše vrste) K 4.50, usipalni prašek kot dodatek K 1, Fellerjevo lilijno milo in še drugi Elsa izdelki se radi prilože in računajo po sedanji ceni, dokler je še zaloga. Cene, katere so navedene v raznih tiskovinah še od preje, sedaj niso več veljavne.

Svetovni pregled.

Svetovna vojna. Na bojiščih se odigravajo veliki dogodki. Poleg nemške ofenzive na francosko-flanderski meji je

pričela na italijanskem bojišču ta teden tudi avstroogrška ofenziva. Na Francoškem od zadnjega sunka pri Soissonu ni večjih sprememb, dasi Francozi in Angleži ljuto napadajo nemške pozicije; ni pa izključeno, da se obnove na kakem drugem mestu ljuti nemški napadi. Ofenziva na italijanskem bojišču se je pričela s tirolske strani v ozemlju Sette Comuni (Sedmih občin) in pa ob spodnji Piavi. Prve dni so dosegli napadalci znaten uspeh. Italijani so se pa postavili v bran z velikimi rezervami, zato prodiranje v tem oddelku ni tako rapidno napredovalo. Ob dolenji Piavi pa Italijani niso pričakovali, zato tam niso imeli posebnih rezerv. V prvih dneh ofenzive so avstroogrške čete ujele okolo 30.000 italijanskih vojakov (Italijanov, Francozov, Angležev in Amerikancev) ter zajele okolo 60 topov in mnogo drugega vojnega materiala. Italijanska ofenziva gre svojo pot in mora odločitev za brambne črte pasti v kratkem. — Vojno razpoloženje je pa še vedno veliko. Zlasti Angleži in Amerikanci ter Nemci so jako gostobesedni o končnih zmagah. Na Francoškem so pohlevnejši in prav pripravljeni za mir. Sporazum napoveduje nove akcije v Sredozemskem morju. Morda se lotijo še enkrat Carigrada in polotoka Galipolija ob Dardanelski ožini. Če to poskusijo, potem bodo skušali napasti obal v Jadranskem morju.

✓ Rusiji so še vedno veliki neredi in meščanski sloji so bili napravili vse priprave za protirevolucijo, ki pa jo je ruska ljudska vlada še pravočasno izsledila in preprečila. Nemške čete pa kljub sklenjenemu miru še vedno nadaljujejo svoje operacije v Rusiji in v Ukrajini tja do Črnega morja. Zaradi teh operacij vlada v Rusiji neprijetno razburjenje. Tudi v mirovnih pogajanjih so govorili te dni, in sicer, da bo Nemčija ponudila mir. A govorice so odločno zavračali Nemci. Angleži in Amerikanci. Pač pa nameravajo socialisti sklicati v Haagu novo konferenco. V ta namen bo potoval Brautiny v Pariz in London, da se posvetuje o prireditvi konference s tamošnjimi socialisti. Jako nezadovoljni so pa socialisti po vseh deželah s taktiko nemške socialistične večine in najbrže bo zahtevala internacionala, da najprej ti spremene svojo taktiko, dasi se nahajajo v jako neprijetnem položaju, ker je ves svet naperjen danes proti Nemčiji. V par mesecih se utegne še marsikaj razjasniti, kar je sedaj tako nejasno, črno.

Nova pogajanja v mednarodni socialni demokraciji. Predsednik mednarodnega socialističnega komiteja Tröstra namerava poizkusiti, ali bi se ne dali obnoviti stiki med ententno socialno demokracijo in socialno demokracijo centralnih držav. Dne 25. t. m. se vrši konferenca ententnih socialistov, na kateri bo Tröstra poročal o razpoloženju med socialnimi demokrati v centralnih državah. V to svrhu je povabil avstrijske in ruske socialistične stranke na posebno posvetovanje v Haagu. Avstrijska nemška socialna demokracija je poslala na ta razgovor poslanca Seitza in Ellenbogna.

Nemški cesar je praznoval te dni tridesetletnico vladanja. Kakor običajno ob raznih prilikah, je tudi tokrat imel govor

o slogi in zmagi ter o uspehu nemškega orožja.

Cene blaga na Nemškem. Nemško uradniško glasilo priobčuje v svojem petem zvezku nekaj podatkov o blagovnih cenah na Nemškem, in toži, da je draginja neznosna. Evo nekaj blagovnih cen: liter mleka stane 50 fen., 6 funtov krompirja 60 fen., funt marmelade 1.80 marke, funt masti 3.20 marke. Blago za obleke ima naslednje cene: meter šifonskega blaga 13 mark, meter blaga za moške (ševiot) 25 mark, srjace po 25 mark; par čevljev pa stane 70 mark, par vojnihi čevljev 35 mark. Razen tega je še omenjeno, da stane funt sirovega masla v prosti trgovini 16 mark. — Da so te cene v primeru z avstrijskimi mnogo nižje, je razvidno že na prvi pogled.

Proti Clemenceau. V »Humanité« beleži Renaudel vesti, ki krožijo v zbornici o možnosti preustroja kabineta ter pravi, da bi se dalo iz tega sklepati, da gre za sprejetje Brianda in Painlevéja v kabinet. »Populaire« naglašja, da so vsi oni politiki, kateri dosedaj niso hoteli ničesar vedeti o pogajanjih z Nemčijo, izpremenili svoje stališče ter navaja v dokaz za to članek poslanca Danielou v »Homme Libre«. »Humanité« in ostalo časopisje leveice naznanja, da namerava Clemenceau v par dneh poslati parlament domov, da prepreči svoj padec in nasledstvo Brianda. Briand in Barthou imata pripravljeno koalicijsko ministrstvo, iz katerega pa so izključeni konservativci. Elyseju blizu stoječi senatorji skušajo posredovati med Clemenceaujem, Briandom in Barthoujem, da preprečijo ministrsko krizo.

Vojni svet v Versaillesu. Nemški listi poročajo iz Benna: Pri sestanku ententnih ministrov v Versaillesu je prišlo do hudih sporov. Clemenceau je baje razburjen zapustil dvorano. Z angleške strani se je baje predlagalo, da naj ententa razmotriva določen vojaški program o vojnih ciljih. Lloyd George je izjavil, da sili angleška javnost na to, da bi poskusila vlada približati se mirovnim pogajanjem.

Društveni funkcionarji in člani, pozor!

Da vsa nerazporazumljenja odstranimo, sporočamo da je v soboto 25. tedenski prispevek t. l. zapadel.

Vsi člani, ki majo prispevek plačan samo do 15. tedna, se opozarjajo da ta teden zapadli prispevek vplačajo, ker drugače izgube članstvo.

Podpora se upravičenim članom le tedaj izplača, če je vsaj 18. prispevek t. l. že poravnan. Od izplačljive podpore pa se vsi zaostali prispevki odtegnejo.

Bolečine na živcih nastopajo na najrazličnejših krajih trupla. Živčni sistem je jako fin, sega povsod do kože in je jako občutljiv. Živci pa niso pristopni le za bolečine marveč tudi za prijetna čustva. Istotako lahko kakor nervozni glavobol, nervozni zobobol, nervozne obrazne bolečine nastanejo, dajo se tudi s pomirjujočimi, osvežujočimi, živce okrepujočimi sredstvi odpraviti. Mi rabimo v to Fellerjev živce okrepujoči, bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z. zn. »Elsa«-fluid. Izkazuje se kot izredno blagodejni, ako se pri živčnih bolečinah dotična mesta s tem bolečine odpravljajočim domačim sredstvom lahko obdrgne. V mnogo čez 100.000 zahvalnih pismih se to blagodejno sredstvo priporoča. 12 steklenic stane franko samo 14 K 32 h. Naroči naj se edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 334 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z. zn. »Elsa«-kroglice, 6 škatlic franko za 7 K 37 h zamore se obenem naročiti. »Elsa«-kroglice so priznane, želodec okrepujoče odvajalno sredstvo od milega signurnega učinka in jih je na vsak način odlikovati pred vsemi drastičnimi odvajalnimi sredstvi. Posebno prijetno rabiti in signurnega učinka je Fellerjev mentolni črtnik (1 krona) zoper migreno. (vf)

ki bi varovala interese ententnih držav. Clemenceau je protestiral proti temu ter izvajal, da bi bilo to isto kakor mirovna ponudba Nemčiji kot priznanje slabotnosti.

Govor lorda Milnerja o vojni in miru.
Član vojnega kabineta lord Milner je imel na zborovanju v Londonu govor, v katerem je rekel, da je vzvišeno čustvo, da so Angleži v tem času najhujših preizkušenj, ki jih doživlja dežela, bolj edini kakor kdaj poprej. Bili so v tej dolgi vojni časi, ko so mnogi obupavali nad Anglijo, ker niso bili popolnoma zadovoljni z njenimi vojnimi cilji. Oni, ki vodijo vojno v Nemčiji, pa so jasno povedali, kaj hočejo. Nemška vojaška stranka ima sedaj vso Nemčijo pod svojimi petami in vse zaveznike v svojih rokah. Nemški ideal bodočnosti človeštva je centralno-evropski blok z nepremagljivo silo podprt od velikanske industrije, ki dobiva svoje surovine iz vseh delov ostalega sveta pod pogoji, ki jih stavi Nemčija. Govornik je nadaljeval: Na ta način bi dobili mir s suženjskimi državami, ki bi morale delati v prid ene same premočne države. To je nemški mir, kakršnega vidimo ilustriranega v Rusiji in Romuniji. To je mislija bodočnosti, ki navdaja danes dušo Nemčije in ki jo hoče Nemčija uresničiti s tem, da preliva vedno več krvi. Absolutno gotovo je, da tega cilja ne bo dosegla. Nemčiji in njenim zaveznikom se bodo njih načrti ponesrečili, kakor se je ponesrečil vsak poskus, ki je bil storjen, da se svet podjari, od časa rimske države do časa Napoleona. Danes smo dospeli do najvišje točke nemške sile in se moramo zato bojovati, kakor se nismo bojevali dosedaj nikdar v svoji zgodovini in kakor se bojujejo danes naši veliki francoski zavezniki. Uporabiti moramo svojo silo, da bo mobilizirana do konca velika rezerva, s katero razpolaga še stvar svobode. Nemški vojni minister se je norčeval iz rezerve zaveznikov, toda kdor se smeje zadnji, se najbolje smeje. Ne morem povedati števila čet, ki so bile v tej veliki bitki postavljene v boj. Če bi pa mogel to storiti, bi se čudili in bi nam

posvedočili, da imamo prav, če zaupamo v svoje zaveznike in če zavezniki zaupajo Angležem. Ob koncu je izjavil lord Milner: Svet naj se varuje lahkomiselne kritike na zaveznikih, tudi v slučaju, ki smo ga doživeli v Rusiji. Nič ni bolj nespametno kakor norčevati se iz Rusije. V resnici store vsi zavezniki vse, kar le morejo. V vsaki deželi je najti izdajalce in povsod je nekaj sovražnikov, morda tudi sovražnih podanikov, ki jih ni mogoče najti. Navadno so oni krivi, če se zavezniki navedejo proti zaveznikskemu narodu. Za vsako ceno je treba tem kašam zdrobiti glavo. Moralna enost skupni stvari vdanah zaveznikov je najdragocenejša posest entente. Skupno hočemo nositi pezo in prizanašati hočemo drug drugemu do zmagovitega konca, ki leži morda še v daljni daljavi, nad katerim pa ne moremo obupavati.

Japonska in Nemčija. Poročevalec „Daily Mail“ v Tokiju je imel razgovor z bivšim zunanjim ministrom in sedanjim voditeljem opozicije Katom. Ta se je izrazil o sibirskem vprašanju takole: Japonski ne kaže intervenirati v sibirski zadevi, ker za to nima povoda. Namen angleško-japonske zveze je, da se ohrani mir na vzhodu. Za Japonsko ni bilo vzroka, da bi se spuščala v spor z Nemčijo. Samo zaradi zveze z Anglijo, ki je določala omejeno udeležbo, je Japonska nastopila v vojni. Kljub temu bi japonski narod zahteval takoj protidredbo, če bi prišli Nemci v vzhodno Sibirijo in Mandžurijo. Prava politika Japonske bi bila, če bi skušala doseči obstoj zveze z Zedinjenimi državami. Potem bi ne bilo mogoče Japonske izolirati. Na noben način pa ni mogoče misliti na nemško-japonsko zvezo.

Proletarci vseh dežel, združite se!

Izdajatelj Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik Viktor Zore.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

NADOMESTILO MILA.

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoje t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoje z 10 kg K 23.—

Preprodajalci dobe popust pri naročbi celoga zaboja z 50 kg. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoje 32 kosov K 14.— Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoje 32 kosov K 18.— Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoje 24 vel. kosov K 18.— Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoje vsake vrste.

Izvozno podjetje M. JÜNKER v Zagrebu št. 6. Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27.

**SRBEČICA
GARJE
LIŠAJ
HRASTE**

Najzaneslivejšo sredstvo proti temu je

PARATOL
domače mazilo.

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan uporabno. Velik lonček K 5.— dvojni lonček 9 K.

PARATOL-PRAŠEK Škatlja 3.— K. varuje občutljivo kožo

Kdo se dobi proti predplačilu ali povzetju pri PARATOL DELAVNICE lekarnara M. Ulner, Budapešta VII-13., Rózsa-utca 21.

Učiteljska tiskarna

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica šte. 6.
registрована zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županišča in urade. Najmodernejšje plakate in vabila za ... shode in veselice. ...

Letne zaključke

Najmodernejšja uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, muzikalij itd. ...

Stereotipija. Litografija.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani

Pisarna: Turjaški trg šte. 4, prvo nadstropje
Uradne ure so od 8. zjutraj do 2. popoldne
Ob nedeljah in praznikih je blagajna zaprta

Zdravnik blagajne	Ordinira		Stanovanje
	dopol.	popol.	
Dr. Košenina Peter splošno zdravljenje	1/211—1/21		Turjaški trg št. 4 v okr. bol. blag.
Dr. Ivan Zajec splošno zdravljenje	1/210—1/211	2—3	Turjaški trg št. 4. Frančiškanska ul. 2.
Dr. Franc Minár kirurg in spl. zdr.	1/21.—1/23		Turjaški trg št. 4 v okr. bol. blag.
Dr. Alojz Kraljher splošno zdravljenje	1—3		Poljanska cesta 18.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, se morajo zglasiti v pisarni bolniške blagajne, da se jim izstavi nakaznico za zdravnika (bolniško zglasnico); brez te ordinirajo zdravniki le v nujnih slučajih. Troškov, ki nastanejo, kadar zboleli član sam pozove druge zdravnike, da ga lečijo, ne povrne bolniška blagajna. Od blagajniškega zdravnika izpolnjeni bolniški list se mora takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih se ordinira le v nujnih slučajih. Za vstop v bolnico je treba le v nujnih slučajih. Zdravila se dobe v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščnina se izplačuje vsako soboto, če je ta dan praznik, pa dan prej od 8. zjutraj do 1. popoldne. S pritožbami se je obračati do načelnika okrajne bolniške blagajne.

Načelstvo.

Ivan Jax in sin, Ljubljana Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
in stroje za pletenje
(Strickmaschinen)
za rodbino in obrt
Pisalni stroji Adler.

Vozna kolesa.
Ceniki se dobe za-
stoj in franko.

Miši, podgane, stenice ščurki!

Izdelovanje in razpošiljanje izkušenih radikalno učinkovitih uničevalnih pomočkov, za katere dobivamo vsak dan zahvalna pisma! — Proti podganam in mišim 5 K, proti ščurkom in rusom 450 K, tinktura proti stenicam 2.—K. Prašek proti moljem K 2.— prašek proti mrčesom K 150 in 3.—, razprševalec zanj 120 K, tinktura proti človeškim ušem 120 K, prašek proti kurjim ušem K 2.—, mazilo proti ušem za živino 150 K, prašek proti oblačilnim in perilnim ušem 2 K, tinktura proti vsakim bolham 1 K, 20 tinktura proti sadnemu in zelenjavnemu mrčesu (škodljivcem rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju.

Zavod za uničevanje mrčesa M. JÜNKER,
Zagreb 6 Petrinjska ul. 3 (Hrvaško).

Vsaka žena

naj bere moje velezanimivo navodilo o

moderni negi prs.

Preizkušen svet, če uveneje ali niso dovolj polne!

Pišite zaupljivo na naslov:

Ida Krause, Pressburg

(Ogrsko), Schanzstrasse 2. Abt. 97

Ne stane nič!

